

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 20. 7. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

Jak aktuálně vypadá vývoj válečného konfliktu na Ukrajině? Splňuje ukrajinská protiofenziva očekávání? Lze vidět změnu taktiky v protiofenzivě? Je vůbec možný někde průlom? Co by nyní Ukrajincům nejvíce pomohlo? Lze se obávat množství vojáků, které Rusové shromáždili na severu bojiště?

V současné době je situace na frontě poměrně statická. V přímém dotyku zneprátených stran nedochází k žádným strategicky významným akcím, který by měly rozhodnout o dalším vývoji konfliktu. Ukrajinské oficiální zdroje uvádějí, že ukrajinské jednotky přešly z obranných operací na útočné operace v oblasti Bachmutu a získaly území na severním a jižním okraji města. Dále pak ukrajinské síly dosáhly taktických zisků během omezených místních protiútoků, především v západní části Doněcké oblasti. Naproti tomu útoky vedené v západní části Záporožské oblasti a oblasti jižně od Chersonu ale neměly dostatečnou sílu a schopnosti prolomit ruský obranný systém.

Naproti tomu dokázala ruská armáda úspěšně operovat v oblasti Luhaňska, východně od Charkova, na čáře Kupjansk – Svatove – Kreminna, což představuje pro Rusko významný logistický dopravní uzel. Podle neověřených zdrojů dokázala ruská armáda v tomto prostoru soustředit na 100 000 vojáků, 900 tanků a obrněných vozidel a více jak 500 kusů dělostřelecké techniky. Vše nasvědčuje tomu, že Rusko v této části frontové linie nejenomže usiluje o udržení stávajících pozic, které představují vstupní bránu do Luhaňské oblasti a tím pádem i směrem k separatistické republice Luhaňsk, ale usiluje i o znovuzískání Charkova, který ukrajinské jednotky osvobodily v létě loňského roku.

Ale velmi dynamická činnost se odehrává v hloubce ruské sestavy, a i na teritoriu Ruské federace, kde ruská kritická infrastruktura a logistika utrpěla značné ztráty, zejména pokud jde o skladovací kapacity paliv a munice. V tuto chvíli jsou tyto ztráty pro ruskou stranu významnější než ty, které se odehrávají přímo na frontě. Především je nutné zdůraznit primární aspekt současného vývoje – pozornost by měla být věnována pouze pohybu a přeskupování sil na frontě. Pozornost by měla být zaměřena na logistický aspekt konfliktu, protože systém zásobování, zásobovací kapacity paliv a munice, náhradních dílů, schopnost opravovat poškozenou techniku, ale také střídání vojáků na frontě, umožní získat obraz toho, co obě armády budou moci dělat a čeho budou moci dosáhnout v nadcházejících týdnech. A na logistické úrovni se zdá, že Rusko trpí problémy, a to nejen strukturálními nedostatky, ale také proto, že Ukrajinci zasáhli řadu důležitých vojenských logistických center nejen na okupovaném území, ale i v ruském vnitrozemí.

Pokud jde o frontu samotnou, Ukrajina provedla od začátku června řadu dílčích protiofenzivních akcí s rozdílnými výsledky, a to minimálně ve třech sektorech fronty. Tyto ofenzivní akce je potřebné vnímat jako součást hodnocení kvality ruského obranného úsilí. Dosavadní intenzita ukrajinských ofenzivních akcí stále naznačuje, že se můžeme stále nacházet na prahu toho, co předznamená možný hlavní úder. To, co jsme sledovali doposud, mohly být akce s cílem vyhodnotit konzistenci ruského obranného systému a zjistit, kde by se následně mohla soustředit hlavní ukrajinská ofenzivní síla. Při pohledu na čas a způsob nasazení vojsk na bojišti a po vyhodnocení kvality ruského obranného systému, by se dalo říci, že se ukrajinského velení nachází v okamžiku, který předchází důležitému rozhodnutí.

Buď pokračovat v dosavadních taktických akcích, nebo zvolit operační přestávku, s cílem přeorganizovat manévrovací síly pro další fázi, která by mohla zahrnovat nový útočný impuls nebo alternativně by mohla vést k prodloužení opotřebovací války.

Ovšem objektivně řečeno, rozhodná ukrajinská ofenziva, která se může rozvinout na frontě v příštích hodinách a dnech, je nejlepší a zároveň asi i jediná šance, kterou Kyjev má, k tomu, aby obrátil průběh války. Kyjev bude muset touto operací dosáhnout mimořádného výsledku, jinak bude muset válku udržet v současném stavu, kde ani jedna strana konfliktu nebude schopna prosadit svou vůli a znovu se staneme svědky statické opotřebovací války.

Kdy nastane rozhodující úder a ve kterém směru, je velmi obtížné v tuto chvíli předpovědět. Prvním faktorem, který je třeba zohlednit, je vojenský potenciál Ukrajiny, který je považován za adekvátní pro obrannou válku, udržení fronty nebo nejvýše pro omezené útočné akce a protiútoky, ale jen obtížně by mohl podpořit rozsáhlou akci na celém frontě. Rozhodující protiútok vyžaduje poměrně značné množství těžké obrněné techniky a tanků, dělostřelectva, a hlavně letecké techniky, k získání vzdušné nadvlády, kterou v současné době Ukrajina nemá.

Pokud jde o směry předpokládané protiofenzivy, bude jejím cílem rozštěpit ruské defenzivní pozice v Doněcké a Luhaňské oblasti a izolovat Krym? Otázkou není, jaký je cíl samotného protiútku, protože to není otázka operační, ale strategická. Takže nejde o to, kolik měst nebo území bude dobyt, ale o to, do jaké míry bude vojenská operace schopná oslabit dobře zabezpečený ruský defenzivní systém a jaké budou politické důsledky, které by mohly ovlivnit ruské vojenské angažmá na Ukrajině. Ukrajinská ofenzivní operace nemusí nutně vést k osvobození okupovaného území, ale musí podlomit morálku, oslabit ruský vojenský systém na Ukrajině a musí ovlivnit politická rozhodnutí v Moskvě. A to by mohlo nastat i v případě, že by byla zásadním způsobem narušena logistická zásobovací tepna vedoucí na Krym. Jsem přesvědčen, že pobřežní oblast Azovského moře, mezi městy Berd'ansk a Melitopol, by mohla být pravděpodobným cílem v případě velké ukrajinské ofenzivy. Úspěšné vedení ofenzivy tímto směrem by izolovalo Krym a tím by bylo i efektivně

rozděleno ruské obranné úsilí, což by mimořádně zvýšilo logistické a operační úsilí, zároveň by byl zasažen hlavní symbol ruské přítomnosti na Ukrajině, tedy Krym.

Pro ČTK zpracoval: plukovník gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.